

Отже, період масового використання хмарних технологій ще не настав, але невдовзі більшість користувачів долучаться до використання хмар, тому що економічність і гнучкість є домінуючими факторами. ІТ-спеціалістам необхідно вже зараз приймати рішення щодо закупівлі устаткування й консультиватись з провайдерами хмарних платформ.

Список використаних джерел: 1. Mell P., Grance T. The NIST Definition of Cloud Computing (Draft) Recommendations of the National Institute of Standards and Technology Computer Security Division Information Technology Laboratory National Institute of Standards and Technology Gaithersburg, MD 20899-8930. January 2011. 7 p. 2. Морзе Н. В., Кузьмінська О. Г. Педагогічні аспекти використання хмарних обчислень. *Інформаційні технології в освіті*. 2011. Вип. 9. С. 20-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/itvo_2011_9_4. 3. Словінський О. В. Організаційні аспекти впровадження хмарних обчислень у сфері освіти. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2014. Вип. 1. С. 145-149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDU_2014_1_30. 4. Волот О. І. Щодо використання хмарних технологій в автоматизації обліку сучасних підприємств України. *Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія*: зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Тернопіль, 20 листопада 2017 р.). / редкол. Bartosiewicz Sławomir, Henning Dräger, Korzeb Zbigniew [та ін.]. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. Т. 1. С. 188-189.

УДК 004.9:657.1

О. І. Волот, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

К. Ю. Курдюк, студентка

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ERP-СИСТЕМ В ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Ключові слова: інформаційні системи, інформаційні технології, бухгалтерський облік, управління, ERP-система, SAP ERP.

На сучасному етапі розвитку інформаційних технологій для автоматизації та оптимізації внутрішніх бізнес-процесів підприємства запропонована нова концепція управлінської системи – ERP (англ. Enterprise Resource Planning – планування ресурсів підприємства). Вона об'єднала планування матеріальних і фінансових ресурсів в єдину систему. Тому вибір і впровадження, переваги та недоліки використання ERP-систем є актуальним та відносно новим напрямом для досліджень.

Ринок ERP-систем є достатньо широким, проте дедалі частіше великі підприємства віддають перевагу управлінській системі «SAP ERP». Особливо після введення в дію президентського Указу № 133/2017 [1] щодо введення санкцій на деякі російські у сфері компанії інформаційних систем, серед яких виявилася «1С: Підприємство», підприємства вирішили поступово переходити на інші бухгалтерські програми, однією з яких є система «SAP ERP». Уже в 2017 році «SAP ERP» використовувало майже 54 % українських підприємств, які використовують ERP [2, с. 58]. А саме, в Україні її використовують такі підприємства, як «Укрпошта», «Фармацевтична фірма “Дарниця”», «Київобленерго», «Сумиобленерго», «Національний банк України», «Укрнафта», «Укрсіббанк» та інші. Зокрема в Чернігові «SAP ERP» з 2018 р. використовує АТ «Чернігівобленерго». Нині всі ВП АТ «Чернігівобленерго» використовують систему ERP.

ERP – це цілісна система управління підприємства, яка поєднує всі необхідні ресурси, підрозділи, функції та все, що потрібно для ефективної роботи підприємства. Доступ до інформації отримують всі підрозділи на підприємстві, що полегшує роботу й забезпечує обмін інформацією.

Головними відмінностями ERP від інших систем є те, що вона інтегрує задачі і бази даних всіх підрозділів компанії, забезпечує створення єдиного інформаційного середовища, допомагає у вирішенні будь-яких завдань на підприємстві.

«SAP ERP» (англ. System Analysis and Program Development – системний аналіз і розробка програм) – розроблена німецькою компанією SAP AG і призначена для комплексної автома-

тизації великих підприємств та є однією зі світових лідерів на ринку корпоративних додатків. «SAP ERP» дає змогу автоматизовано проводити операції на підприємствах. Вона складається з набору прикладних модулів, які спрямовані на різні процеси підприємств, а саме: фінанси FI, контролінг CO, управління основними засобами AM, управління проектами PS, управління виробництвом PP, управління матеріальними потоками MM, збут SD, управління якістю QM, технічне обслуговування та ремонт обладнання PM, управління персоналом HR, управління інформаційними потоками WF [3].

Повномасштабна ERP-система – це комплексне інформаційне середовище для автоматизації планування, обліку, контролю та аналізу всіх основних бізнес-процесів підприємства. Інформаційна система має свої переваги та недоліки. До переваг цієї системи належить: отримання достовірної інформації для кожного організаційного рівня; пристосування програми до особливостей підприємств; надання можливості використовувати інтегровані рішення на підприємстві; підвищення ефективності роботи на підприємстві та інше.

До недоліків «SAP ERP» належать: висока вартість програми; важкість модернізації програми з розвитком бізнесу або зміною законодавства; складність програми.

Більшість підприємств постає перед проблемою вибору інформаційної системи: залишити «1С: Підприємство», придбати ліцензію на «SAP ERP» чи використати інше програмне забезпечення. Кожна з платформ має свої переваги та недоліки (таблиця).

Таблиця

Аналіз існуючих ERP-систем, які використовуються в Україні

Критерій	Інформаційна система			
	«1С: Підприємство»	«SAP ERP»	«Oracle E-Business Suite»	IT-Enterprise
Виробник	Російська фірма «1С»	Німецька компанія «SAP AG»	Американська компанія «Oracle»	Українська корпорація «IT-Enterprise»
Застосування	На будь-якому підприємстві (машинобудування, переробна промисловість та ін.).	На великих підприємствах (оборонні підприємства, компанії нафтогазового комплексу, металургія, енергетика телекомунікацій, банківський сектор).	Важка промисловість (переважно металургія), телекомунікаційні компанії, фінансовий сектор, хімічна промисловість.	Промислові підприємства і холдингові структури.
Вартість ліцензії	Від 90 \$	Від 400 000 \$	Від 8 000 \$	Від 300 \$
Адаптація до змін у законодавстві	Легко адаптується	Важко адаптується	Швидка адаптація до змін	Складно адаптується
Особливості	Зручний і зрозумілий інтерфейс програми, можливість вести облік для кількох підприємств	Забезпечує повну функціональність для комплексного управління всією адміністративною та операційною діяльністю компанії, об'єднуючи в єдиний ланцюг фінансовий облік, процеси збуту, виробництва, управління матеріальними потоками, планування, взаємодії з партнерами і постачальниками.	Ефективне управління взаємодією з клієнтами, наданням послуг, випуском продукції, доставкою замовлень, прийомом платежів та іншими аспектами діяльності підприємства в межах однієї системи, створеної на базі єдиної інформаційної архітектури.	Розробка ведеться для різних рішень в області управління бізнесом, від планування виробництва до проведення тендерів та відносин із клієнтами.
Рівень захисту даних	Низький	Високий	Високий	Високий

Джерело: Складено авторами на основі вивчення ринку ERP-систем.

Основною перевагою ERP-системи є можливість прийняття оперативних управлінських рішень на основі повної, достовірної інформації завдяки створеній єдиній базі даних. Безпосередньо «SAP ERP» має свої переваги та недоліки. Тому підприємство має самостійно визначитися з інформаційною системою, яка зможе забезпечити всі потреби в обліку та управлінні.

Отже, можна зробити висновок, що найближчим часом більшість великих і середніх промислових підприємств будуть впроваджувати передові західні стандарти обліку та управління, а саме ERP-систему. На нашу думку, якщо підприємство все ж таки обирає «SAP ERP», то йому потрібно проводити курси серед персоналу для вивчення цієї програми або замінювати його більш кваліфікованими кадрами, а також підприємство має орієнтуватися на швидкість змін у законодавстві та внутрішньої облікової політики.

Список використаних джерел: 1. Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій): Указ Президента України від № 133/2017 від 15.05.17 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/gu/133/2017/paran2>. 2. Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність: зб. пр. XIV Всеукр. наук.-практ. конф. (15-16 березня 2018 р.) / редкол.: В. Г. Герасимчук (відп. ред.) та ін. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського: Політехніка, 2018. С. 58-64. 3. Шпак Н. О., Дмитрів К. І. Дослідження інформаційних систем в управлінні підприємствами: досвід та перспективи. Вісник Нац. ун-ту «Львів. Політехніка». 2005. № 594. С. 163-172.

УДК 657.1.011.56

О. В. Кончак, старший преподаватель кафедры бухгалтерского учета
Белорусский торгово-экономический университет потребительской кооперации, г. Гомель, Беларусь

РАЗВИТИЕ КОМПЬЮТЕРНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ УЧЕТА

Ключевые слова: accountants, бухгалтерские работники, автоматы, алгоритмы.

В 2016 году WEF (Всемирный экономический форум) спрогнозировал, что к 2020 году до 7,1 млн офисных работников, в том числе бухгалтеров, будут вытеснены новыми компьютерными технологиями [1]. Вместе с тем, примерно в это же время (т. е. в 2017 году), бюро статистики Министерства труда США озвучило рост потребности в accountants (т.е. в квалифицированных бухгалтерских работниках) на 10 % (в 2019 году этот показатель уже 6 %) и снижение потребности в bookkeepers (т.е. в рядовых счетоводах) [2].

Вытеснение рядовых бухгалтерских работников вполне закономерно связывают с развитием новых интеллектуальных ИТ-технологий. Ничего нового, а тем более катастрофического, в подобном развитии событий нет. Замена работников-людей роботизированными компьютерными устройствами – всеобщая тенденция. Удивительно было бы, если бы бухгалтер остался в стороне от этого процесса. Тем более роботизация бизнес-процессов (robotic process automation — RPA), в том числе бухгалтерии, приносит ощутимые конкурентные преимущества. Опрос, проведенный аудиторской компанией Deloitte среди своих партнёров, а это крупнейшие корпорации с оборотом в 3,5 трлн. долларов, показывает, что RPA даёт прямой эффект (у 81 % респондентов) в снижении затрат. Но самое главное, 77 % партнёров отмечают улучшение информационного обеспечения бизнеса, без чего в современной кризисной экономике не выжить [3]. Бухгалтерия даёт до 80 % экономической информации необходимой для эффективного управления, таким образом, развитие компьютерных технологий учета — насущная необходимость. Современный бухгалтерский учет должен не просто предоставлять сведения о совершенных фактах хозяйственной жизни. Он должен стать частью технологии производства и работать в режиме онлайн. Его данные должны сразу использоваться в управлении хозяйственными процессами. При этом не обязательно управление должно осуществляться людьми.

Сейчас уже понятно, что экономическая деятельность может вестись и управляться без участия людей. Научно-технический прогресс уже вполне готов создавать полностью компьютеризированные предприятия-автоматы, где нет работников-людей, в том числе, нет бухгалтерских работников в традиционном понимании этого слова. Например, первый зампред ЦБ РФ Ксения Юдаева на форуме НАУФОР в мае 2019 г. заявила, что торговые роботы осуществляют около половины всех сделок на валютном и фьючерсном рынке МосБиржи [4]. Количество роботизированных интернет-магазинов вообще не поддаётся оценке. Развивается роботизация и в традиционных отраслях экономики, например, на транспорте, где беспилотные перевозки стали реальностью. Предприятия-автоматы [5, с. 339], как и предсказывал Норберт Винер в 60-х годах XX века, стали реальностью.